

Oponentský posudek

MAREK BLAHA

Bakalářský koncert Marka Blahy, houslisty ze třídy doc. Leoše Čepického, se uskutečnil 4.5.2016 v Galerii Hamu.

Na zahájení koncertu zazněla Sonáta D dur, Vivaldi-Respighi. Hned od prvních tónů bylo jasné, že houslista svojí úrovní překonává kvalitu svého nástroje o několik tříd. Marek Blaha byl nucen bojovat s velmi útlým a ne zcela uvolněně znějícím zvukem houslí. O to víc je třeba ocenit sice ne silný, ale kvalitní a barevně zajímavý, houslistův tón. Úvodní partie vyšla velmi zdařile, hlavně rytmická jistota vyzněla přesvědčivě. Celá věta byla z hlediska frázování logicky vystavěna. Ve 2.větě mne zaujala neutuchající energie vyzařující ze hry. Mělo to svůj nezamýšlený efekt - úspěšné maskování občasných intonačních nepřesností, hlavně v dvojhmatech. 3.věta byla v kontrastu k druhé, výrazově uklidněná. Poněkud nervozní vibrato se sem proto moc nehodilo, ale budiž. Ve 4.větě předvedl M. Blaha vynikající techniku pravé ruky, se všemi smykovými nuancemi. Vadila mi zřetelná glissanda, vznikající při výměnách do vyšších poloh. Celkově vyzněla sonáta výborně, hra se vyznačovala pevným rytmem a zajímavým výrazem.

Další skladou večera byla Sonata č.3, E.Ysayě Ballada. Hra se vyznačovala vynikajícím rytmem, technickou přesvědčivostí. Dynamika byla poněkud plochá, nicméně to bylo způsobeno houslemi a ne houslistou. Vyzdvihují proto vysokou zvukovou kvalitu, probíhající celou skladbou. Díky výborné pravé ruce vyzněly všechny záludnosti patřičně zřetelně, včetně vyrovnanosti jednotlivých hlasů polyfonie a virtuózně zvládnuté codě.

Závěr první poloviny koncertu patřil B. Martinů a jeho sonátě č. 2. I když zde bylo několik negativních momentů, předvedenou interpretaci lze hodnotit pozitivně. Takže - 1.věta mohla být hrána víc "agitato". Doporučuji výraznější akcentaci, což dodá hudbě zde potřebnou, leč ve hře chybějící, energii. Naopak ve větě druhé, je klid hudbou přímo vyžadován. A zde se M.Blahovi velmi dařilo - patřičná úcta k autorově zápisu přinesla své plody. Ve 3.větě oceňuji naprostou vyrovnanost hry s klavírem, a to jak v souhře, tak i ve frázování.

M.Blaha ve své hře nepřehání forte, vždy dává přednost kvalitě tónu před bezobsažným silovým hraním. To dodává jeho projevu kultivovanost a umožňuje využívat široký rozsah barev, i když zde hrálo roli omezení, způsobené slabě a jednoduše znějícím nástrojem. Všechny tyto rysy houslistovy hry se naplno projevily v klavírním triu č.1, d-moll, F.Mendelssohna Bartholdyho. Například na D a G struně housle v akustice Galerie téměř zanikaly. Vyzdvihují 3.větu, která

byla předvedena virtuózně, s vynikající souhrou a lehkostí, tolik důležitou právě pro Mendelssohna. V 1.větě ona lehkost ze začátku chyběla, nicméně ke konci nastal ve hře zlom a najednou celé trio předvádělo krásné, hudebně souznějící muzicírování. Technické pasáže v klavíru byly hrány brilantně a vkusně doplnily melodickou linku houslí a violoncella.

Partnery M. Blahy byly během koncertu vynikající klavíristka Halka Klánská, v triu pak Aneta Šudáková-cello a Evgenia Vorobyeva-klavír.

Doporučuji k obhajobě, navrhuji A.

Téma bakalářské práce M. Blahy je Filharmonie Brno, historie a současnost. Práce je napsaná srozumitelně a poměrně podrobně. Obsahuje hlavní kapitoly věnující se historii tělesa, dále pak životopisy šéfdirigentů a seznamy hostujících dirigentů, jiných orchestrů, sborů. Autor správně popisuje vznik filharmonie, tj. sloučení 2 tehdy existujících brněnských orchestrů - rozhlasového a kraje brněnského. Role šéfdirigentů je popisována hned dvakrát. Poprvé v historickém přehledu vývoje orchestru a podruhé v kapitole věnující se jednotlivým životopisům.

Bohužel celá práce trpí popisností. Zcela chybí hodnocení dirigentů z hlediska uměleckého přínosu, individuálního uměleckého charakteru interpretace apod. Čtenář se dočte co se kdy událo, ale jak kdo hrál, či dirigoval nikoli. Dle mého mínění zde chybí charakteristika a rozbor jednotlivých nástrojových skupin orchestru, vliv prvních hráčů na způsob interpretace, analýza toho, jak se vlastně v brněnské filharmonii hrálo a hraje. Zcela zde chybí zmínka o solistech hrajících na filharmonických koncertech apod.

Jako dlouholetý orchestrální hráč si dovoluji poznámku - orchestr je společenství hráčských osobností, jejichž confuze je zdrojem uměleckého charakteru celého tělesa. To je to jádro existence orchestru, fenomén, který měl být hlavním předmětem této práce. Dirigenti, ať už v roli "šéfa", či hosta, pracují s tímto, po celá desetiletí formujícím se uměleckým charakterem, ale nevytváří jeho základ, podstatu. Ta je výsledkem právě onoho střetu osobností jednotlivých hráčů. Škoda, že se M.Blahy o tomto základním principu nezmínil. Bylo by to sice velmi náročné, vyžadovalo by to hodně času, odvahy a osobních setkání. Výsledek by však určitě čtenáři osvětlil podstatu a charakter Filharmonie Brno tak, jak si toto vynikající těleso zaslouží. Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, navrhuji C.

odb.as. B.Kotmel